

Foto: HL Foto

KOMMUNEDDELPLAN FOR KULTUR, FRITID OG FRIVILLIGHET

2019 – 2027

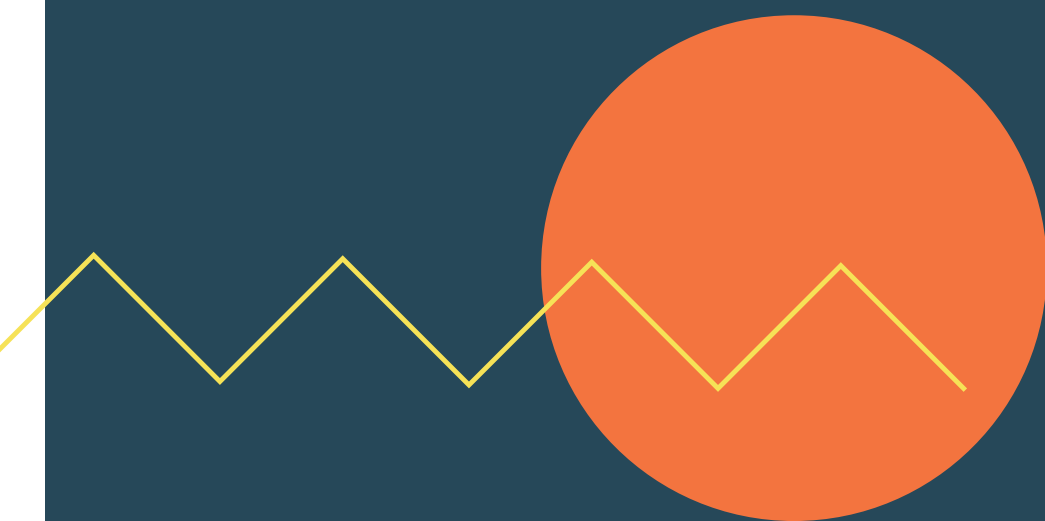
NOME
KOMMUNE

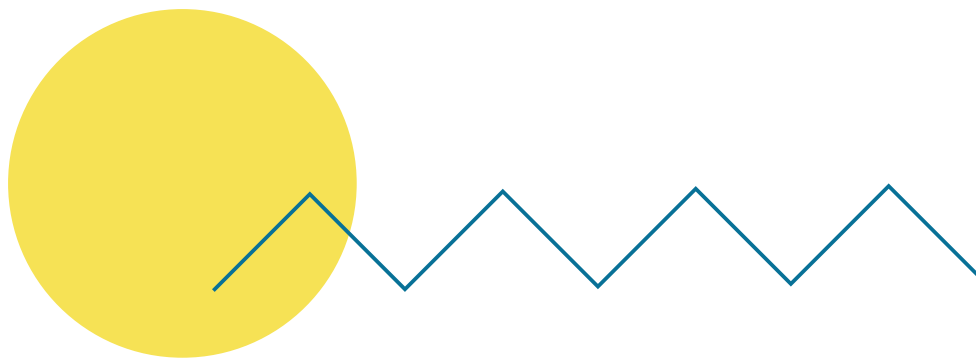

Innhold

Innledning	5
Bakgrunn for planarbeidet	6
Planprosess og medvirkning	7
Formålet med planen	8
Formidlingsvisjoner for kultur, fritid og frivillighet I Nome kommune	12
Visjon 1: Kulturens egenverdi	12
Visjon 2: Nært og godt – høy kvalitet og tilgjengelige kultur -og fritidstilbud for hele livsløpet	12
Visjon 3: Villig frivillig i Nome	13
Visjon 4: Ansvarlig, bærekraftig og tilgjengelig Samfunnsansvar, FNs bærekraftsmål og utjevning av sosiale ulikheter	4
Kommunens rolle og funksjon	15
Støttefunksjon og administrasjon	16
Tilrettelegging av tilbud	17
Kompis	17
Senior –samfunnsressurs og tilrettelegging	18
Den kulturelle spaserstokken	18
Kommunens formidlingstilbud og kommunen som samarbeidspartner	19
Nome bibliotek	19
Nome Kulturskole	20
Barn og unge	22
Barn	22
Ungdom	24
Nome kino	25
Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	26
Kultur -og idrettsbygg	26
Kulturarv	28
Museum	28
Kultur, profesjonalitet og næring	29
Kulturbasert nærings -og stedsutvikling: KRAFT 2018 – 2021	29
Virkemidler	30

For å sikre god kvalitet og et rikt kultur- og fritidsliv, er det viktig med et kompetent fagmiljø, og forutsigbar kommunal tjenesteproduksjon, i tillegg til samskaping, utvikling, samarbeid og tilrettelegging for frivillige ildsjeler, lag og foreningers aktiviteter og arrangement i kommunen.

Innledning

Kultur –og fritidsopplevelser, og det frivillige livet i kommunen, spiller en direkte og indirekte rolle for kommunens folkehelse, og enkeltmenneskets følelse av trivsel og tilhørighet. Kunst, kultur –og fritidsopplevelser utgjør en kilde til kreativitet, kunnskap, mestring og opplevelse for alle aldre. En vital politikk for kultur, fritid og frivilighetsfeltet i kommunen må både bevare og fornye, tilrettelegge og produsere. Forholdene skal legges til rette for et bredt spekter av aktivitet, opplevelse, erfaring og erkjennelse.

Nome kommune har en negativ befolkningsutvikling, og en skjev alderssammensetning. Et allsidig og spennende kulturtilbud gir økt attraksjonskraft, og bidrar til et mer positivt omdømme. I den grad en kommune framstår med bredde, mangfold og kvalitet i sitt kultur –og fritidstilbud, øker sjansene for positiv næringsutvikling, tilflytting og gode lokalsamfunn.

Tiden framover er preget av endringer som kan påvirke kultur- og fritidslivet. Vi har en kommende aldersbølge hvor alderssammensetningen i kommunen fram mot 2040 blir enda skjevare, flere eldre, færre barn født og færre i arbeidsdyktig alder. Nabokommunene Bø og Sauherad slår seg sammen 1.1.2020, det samme gjør Telemark og Vestfold fylke. Sammenslåingen av Vestfold og Telemark fylke kan bety muligheter for et bredere kompetansefellesskap og deltakelse i større satsninger. Det kan også by på utfordringer om prioriteringer av ressurser.

Det nye fylket vil bestå av flere, større bykommuner med relativt korte avstander seg i mellom, og mer desentraliserte bygdekommuner. Nome kommune vil strategisk ligge midt i det nye fylket. Kommunens plassering kan komme til å være en mulighet for økt aktivitet og utvikling. Det blir viktig å posisjonere Nome som en vital og attraktiv kommune for etableringer og bosetting, for arrangementsutvikling og frivillighet.

For å sikre god kvalitet og et rikt kultur –og fritidsliv, er det viktig med et kompetent fagmiljø, og forutsigbar kommunal tjenesteproduksjon, i tillegg til samskaping, utvikling, samarbeid og tilrettelegging for frivillige ildsjeler, lag og foreningers aktiviteter og arrangement i kommunen.

Sammen får vi til mer!

Foto: HL Foto

Bakgrunn for planarbeidet

I kommunal planstrategi for perioden 2017 – 2020 ble det orientert om at Kulturens Kraft – Nome kommunes kulturplan skulle revideres (Ks.sak 076/17). Per idag har ikke Nome kommune en gjeldende kulturplan. Den siste – Kulturens Kraft – ble laget i 2009 og gjaldt for årene 2010 – 2015.

Kommunestyret vedtok i Ks.sak 113/16 at det skal utarbeides en ny kommuneplan. Avdeling for kultur, fritid og folkehelse igangsatte i den forbindelse arbeidet med en ny kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet for Nome, for å følge opp visjonene og strategiene til kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet vil omfatte visjon, mål og strategier for kommunens kultur, fritids- og frivillighetspolitikk i tiden framover med blick på nåtidige- og fremtidige utfordringer og muligheter.

Kommunedelplanen tar utgangspunkt i det utvidede kulturbegrepet og opererer i spenningsfeltet mellom kulturens egenverdi og kultur som virkemiddel for gode samfunn, god folkehelse, integrering og tilhørighet.

Planen er en tematisk kommunedelplan med et langsiktig perspektiv; 2019 – 2027, og med foreslåtte strategier som skal evalueres og revideres årlig i forbindelse med kommunens økonomiplan. Planen er retningsgivende for kommunens arbeid innen kultur, fritid- og frivillighet, men planen er ikke juridisk bindende.

Planprosess og medvirkning

Planprogram og varsel for oppstart på kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet ble vedtatt i Driftsutvalget i sak 021/18.

Arbeidsgruppa som har utarbeidet planutkastet slik det legges fram består av kultur -og fritidsarbeidere fra samfunnsutviklingsetaten, avdeling for kultur, fritid og folkehelse.

Alle har vi et forhold til vår fritid, våre muligheter og våre ønsker om tilbud og tilrettelegging. Det har således vært ekstra viktig med god dialog med ulike aktører og interessenter for å lage et planverk som favner de ulike interesser og behov.

Siden høsten 2017 har det vært ulike former for medvirkning innen temaer som i stor grad har handlet om kultur, fritid og frivillighet.

Gjestebud: Først ut var det medvirkning for folkehelse i kommunen, med utførte gjestebud i alt fra barselgrupper, voksenopplæring, pensjonistlag, rus og psykiatri, til historielag og åpne møter i både Lunde og Ulefoss i forbindelse med handelsdager med mye aktivitet. Kultur, fritid og folkehelseadministrasjonen har vært i dialogsmøter med Nome handicaplag, Råd for personer med nedsatt funksjonsnivå, eldrerådet, pensjonistlag, ungdomsråd og elevråd. Medvirkningen om lokale folkehelseutfordringer, og hva som gir opplevd god livskvalitet har i stor grad vært basert på kultur, fritid og frivillighetsfeltet, og befolkningens innspill innen folkehelsekartleggingen i 2017 har bidratt til gode innspill og betraktninger om hvilken verdi kultur, fritid -og frivillighetsilbud og tilrettelegging har for livskvaliteten.

Innspill til kommuneplanen: Videre har det vært en omfattende kartlegging av befolkningens ønsker og behov i forbindelse med utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel. Til samfunnsdelen har det vært holdt åpne folkemøter, det har vært spørreskjemaer på nett som er besvart både av enkelt individer og av grupperinger i lokalsamfunnet. Det har vært holdt workshops på barne -og ungdomstrinn på skolene i kommunen og det er gjennomført barnetrakk som viser til barn –og unges nærfriluftsområder og deres ferdselsveier i lokalområdet. All medvirkningen til kommuneplanen har også bidratt med uvurderlige innspill for kommunens videre arbeid innen kultur, fritid og frivillighetsfeltet.

Innspill om frivillighet, tilrettelegging og forventninger: Etter at planprogrammet for kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet ble lagt ut til høring har det vært avholdt to folkemøter om kultur, fritid og frivillighetsfeltet, i tillegg til dialog med Nome idrettsråd.

Ungdomsmedvirkning: Det har vært workshop med ungdomstrinnene, dialogsmøter med ungdomsråd og elevråd på ungdomstrinnene basert på Ungdata undersøkelsen februar 2018.

Næringsaktører: I forbindelse med initieringen av det interregionale EU-prosjektet KRAFT (mer om dette under kulturbasert næring) har det også vært gjennomført intervjuer med næringsaktører innen kulturfeltet i kommunen hvor deres behov og ønsker for utvikling har vært diskutert.

Til sammen utgjør de ulike medvirkningsprosessene de siste par årene et bunnsolid utgangspunkt for å utarbeide en kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet som hele befolkningen kan si de har medvirket til.

Formålet med planen

Fra den nylig vedtatte samfunnsdelen til kommuneplanen har følgende satsinger direkte sammenheng med kommunens arbeid for kultur, fritid og frivillighet:

- Nome skal styrke tettstedenes identitet med kultur, fritid og frivillighet.
 - o Kommunen skal utarbeide en kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet, som blant annet skal sikre god dialog og forutsigbare rammer for frivilligheten.
- Eldre og unge som har lyst og mulighet til å bidra i samfunnet, skal få mulighet til det.
 - o Nome kommune skal utarbeide en frivillighetsmelding som gir forutsigbare rammer for frivillig arbeid.
 - o Det skal etableres en kommunal frivilligsentral som kan legge til rette for å organisere unge og eldre til oppgaver som for eksempel leksehjelp og integreringsarbeid, småjobber og digitale hjelpere.
- Nome kommune skal ha god kommunikasjon med innbyggerne.
- Nome kommunes drift skal være preget av selvtillit og tillit.
 - o Kommunen skal aktivt bruke informasjonsrådgivning, gi god informasjon internt og utad, være tydelige og føre et godt språk.
 - o Kommunen skal være konsekvent og følge opp vedtatte planer.
- I Nome skal alle ha enkel tilgang til gode naturopplevelser for alle.
 - o Nome kommune skal prioritere og styrke områder for bading, turløyper og tur-områder som man ikke trenger bil for å komme til. Kommunen skal jobbe aktivt med nærturer fra sentrum til natur med fokus på universell utforming.
- Nome kommune skal drive trygt og effektivt, være synlig og tilgjengelig for innbyggerne og jobbe for god folkehelse.
 - o Nome kommune skal være en foregangs-kommune for arbeid med folkehelse.
 - Rådmannens ledergruppe er ansvarlig for at folkehelsearbeidet foregår tverrfaglig, og at tiltak i kommunens folkehelseoversikt blir vurdert og prioritert.
 - I kommuneplanen er folkehelse, bærekraft og attraktivitet tverrfaglige tema, og dette skal gjenspeiles i kommunens årlige handlingsprogram og budsjett.
- Nome skal ha bærekraftig og tilgjengelig bruk av natur og miljø.

Kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet handler om kommunens kultur, fritid (inkludert idrett og friluftsliv), og frivillighetsarbeid. Planen har et bredt nedslagsfelt som favner alt fra administrasjonen og dugnadsarbeideren, kunstmaleren, festivalarrangøren, fotoentusiasten, alpinisten, til kinogjengeren og turgåeren.

Planen skal stake kursen for samfunnsutvikling innenfor kultur, fritid -og frivillighetsfeltet framover. Den skal synliggjøre utfordringer og muliggjøre prioriteringer, bevisstgjøre handlinger som fremmer god folkehelse og utjevning av sosiale forskjeller. Videre skal planen ha fokus på FNs bærekraftsmål og den skal fremme utvikling og innovasjon. Planen skal forankre de tverrfaglige verdiene som ligger i kultur, fritid og frivillighetsarbeid. Den skal klargjøre roller, og bidra til forutsigbarhet og tilrettelegging for det frivillige engasjementet og den frivillige innsatsen som årlig legges ned i kommunen.

Innhold, avgrensninger og oppfølging

Definisjoner

Kultur: Kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet tar utgangspunkt i det utvidede kulturbegrepet

«Et utvidet kulturbegrep omfatter både det 'tradisjonelle' området: litteratur, kunst og kulturvern, ungdomsarbeid og idrett, men dertil også skapende fritidsvirksomheter som kan gi utfoldelse av egne anlegg og interesser ².»

Bærekraftig: Med bærekraftig utvikling menes utvikling som imøtekommer dagens behov, uten å ødelegge for kommende generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Begrepet handler om balansen mellom økonomisk og sosial utvikling og ivaretagelse av miljøhensyn.

Frivillig: ikke-obligatorisk arbeid, det vil si den tiden en person bruker på å utføre en eller flere aktiviteter - enten gjennom en organisasjon, eller direkte overfor andre utenfor egen husholdning - uten å ta betalt.

Innhold

Kommunedelplanen vil klargjøre kommunens tosidige rolle og oppdrag i det lokale kultur- og fritidsliv; både produsent og tilrettelegger og samarbeidspartner. For hvert område eller tema som tas opp i planen vil det presenteres konkrete mål, og strategiene som skal føre dit. Kommunens rolle som produsent eller tilrettelegger og samarbeidspartner skal tydeliggjøres der det er mulig. Det er forsøkt å utarbeide mål som gjør det lettere å evaluere om ønsket målsetting er oppnådd eller ei, men innen feltet kultur, fritid og frivillighet er det mange kvalitative mål hvis resultater ikke uten videre kan tallfestes. Det vil allikevel legges opp til å rapportere på mål, og evaluere strategiene som benyttes, i forbindelse med kommunens økonomiplan, budsjett -og regnskapsrapporteringer. Alle mål og strategier skal revideres hvert fjerde år, og nye mål og strategier vil kunne tilføyes underveis i planperioden. Nye mål og strategier skal begrunnes ut fra overordnet planverk eller nye behov som oppstår.

Avgrensninger

Kommunedelplanen skal være et overordnet styringsdokument for kommunens arbeid med kultur, fritid og frivillighet, men det vil allikevel være behov for noen temaplaner, rammeplaner og meldinger for enkelte områder for å ha mer konkrete strategier for videre arbeid.

² Ingeborg Lyche. «Stat og kultur» I: Norges kulturhistorie. Bind 8. Underveis - mot nye tider. Aschehoug, 1984. ISBN 82-03-11214-5. Sitat fra s 156

Planer og meldinger

Kommunalplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2015 – 2020 hadde følgende visjon og mål:

Temaplan som skal revideres innen utgangen av 2020. Temaplanen har et handlingsprogram for prioriterte og uprioriterte idrettsanlegg og nærmiljøanlegg som rulleres årlig. Det er et krav for å kunne søke spillemidler å stå på lista over prioriterte eller uprioriterte idrettsanlegg. Kommunalplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2015 – 2020 hadde følgende visjon og mål: Visjon: Aktive sammen!
Mål 1: God folkehelse
Mål 2: Samarbeid med ulike aktører
Mål 3: Anlegg for alle
Mål 4: Bolyst – et attraktivt bosted

Nome kommunes kulturminneplan

Arbeidet med en kulturminneplan for Nome kommune ble påbegynt i 2016. Planen har vært igjennom tre høringsrunder, siste våren 2019. Kulturminneplanen ble vedtatt høsten 2019 (okt).

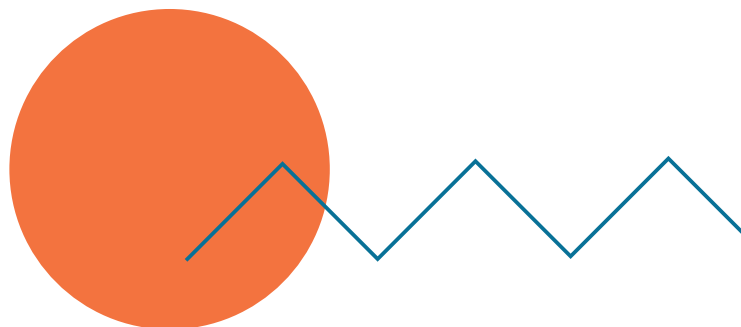
Nome kommunes kulturminneplan gir konkrete retningslinjer for hvordan forvalte kulturminner og kulturarv. Planen sikrer forutsigbarhet i saksbehandling, tydeliggjør ansvar og avklarer roller, synliggjør hvilke muligheter som ligger i verdiskaping av kulturarven og tilrettelegger for god formidling av kommunens kulturarv.

Lokal rammeplan for kulturskolen

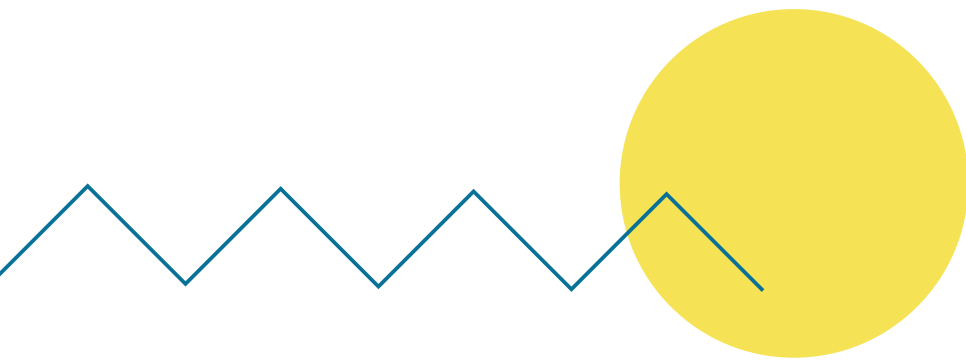
Kulturskolens rammeplan ble vedtatt høsten 2018, og legger føringer og strategier for videre utvikling av Nome kulturskole. Våren 2019 var de lokale fagplanene for kulturskolen klare. Kulturskolens visjon: Eleven i sentrum.

Villig Frivillig Nome kommunes frivillighetsmelding

Sammen med varsel for oppstart på kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet våren 2018 ble det også varslet oppstart på kommunens arbeid med en frivillighetsmelding. Frivillighetsmeldingen vedtas høsten 2019. Frivillighetsmeldingen er kommunens lokale strategi for å sikre gode rammebetingelser for frivilligheten i Nome kommune, og skal bidra til å legge forholdene til rette for gode samarbeid og muligheter for å jobbe sammen for kommunens felles utfordringer. Frivillighetsmeldingen svarer på nasjonale og regionale forventninger om forankring av samarbeid, forutsigbarhet og tilrettelegging for frivilligheten i samfunnet.

Formidlingsvisjoner for kultur, fritid og frivillighet i Nome kommune

Visjon 1: Kulturens egenverdi

I et samfunnsbilde hvor utfordringer står i hop kan det være lett å glemme verdien i en aktivitet helt uten å tilføye de positive virkningene aktiviteten har.

Å sparke fotball har en egenverdi som ligger i gleden av å sette ballen i krøset. Det samme med å lytte til vakker musikk, kjenne gleden av å blande blått med gult og se fargen spre seg på lerretet. Å hoppe i setet når den skumle klovnen dukker opp bak døra i filmen. Å debutere som skuespiller, og oppleve å komme i stemmeskifte premierekvelden, å endelig forstå hvordan en skal lese noter. Å reflektere over et kunstverk, å ikke klare å legge en bok fra seg fordi den er så bra, å le så tårene triller på en revy eller juble høyt når du persa på 60 meter'n.

De aller fleste, om ikke alle, kultur –og fritidsopplevelser vil inneha både en egenverdi og positive rinvirkninger. Det er viktig å ikke glemme egenverdien. Uten å først legge til rette for gleden og mestringsopplevelsen i utfoldelsen av aktiviteten, vil de positive ringvirkningene kultur- og fritidsaktivitetene medfører for folkehelsen, det være barn i fysisk aktivitet, opplevelse av tilhørighet og fellesskap, redusering av sosiale ulikheter og ensomhet, bli vanskelige å oppnå.

Mål: Kultur og fritidsaktiviteter i kommunen skal tilbys og tilrettelegges for sin egen skyld.

Visjon 2: Nært og godt – høy kvalitet og tilgjengelige kultur -og fritidstilbud for hele livsløpet

Mål: Et rikt og variert kultur -og fritidstilbud skal tilbys i lokalmiljøet.

Strategi 1: Kommunen skal sikre innbyggerne enforutsigbar grunnstamme av kommunal kulturformidling av høy kvalitet, herunder bibliotektilbud i begge bygdesentra, kulturskoletilbud i begge bygdesentra, teater for barn og voksne, ukentlig kinotilbud, ungdomstilbud og spesielt tilrettelagte tilbud.

Strategi 2: Kommunen skal veilede, tilrettelegge, samarbeide koordinere, være pådriver, synliggjøre og støtte private og frivillige initiativ, arrangement og tilbud, som vil tilføye befolkningen gode tilbud og aktiviteter.

Visjon 3: Villig frivillig i Nome

Mål: Nome kommune skal legge til rette for vekst og utvikling i det lokale frivillighetsarbeidet.

Frivillighet skal av natur være et villig frivillig engasjement. Tilrettelegging av frivillighet må skje uten sterke føringer. For å kunne stimulere til vekst og utvikling, og gode rammebetingelser for frivillige krefter i Nome, er det behov for en kombinasjon av virkemidler og tiltak. Den helhetlige frivillighetspolitikken i Nome skal legge føringer for gode rammebetingelser for å være villig frivillig ved å:

- Forenkle
- Bedre samhandling mellom offentlig og frivillig sektor
- Tilrettelegge
- Koordinere
- Stimulere
- Forutsigbare rammer
- Likebehandling
- Være tilgjengelige og synlige – en vei inn
- Veilede, være pådriver og støttespiller
- Synliggjøre tilbud i kommunen – ha en tydelig markedsføringsstrategi for det som frivillige arrangerer
- Oversikt over lag og foreninger
- Formidling av tilskuddsordninger og søknadsfrister
- Samkjøring og informasjonsutveksling

Frivillighetspolitikken vil følges opp med mål og strategier i Villig Frivillig - Frivillighetsmeldingen for Nome kommune.

Visjon 4: Ansvarlig, bærekraftig og tilgjengelig

Samfunnsansvar, FNs bærekraftsmål og utjevning av sosiale ulikheter. Nome kommune har flere folkehelseutfordringer hvor helsefremming og forebygging krever en systematisk innsats fra kultur, fritid og frivillighetsfeltet.

Mål: Kommunen skal jobbe målrettet for god folkehelse og helsefremming ved bevisst bruk av verdiene som finnes i kultur, fritid og frivillighetsfeltet.

- a. Kommunen skal ha fokus på å utjevne sosiale helseforskjeller og jobbe forebyggende for å hindre at sosiale helseforskjeller går i arv.
- b. Kommunen skal produsere tjenester, og tilrettelegge for eksterne aktørers gode og varierte kultur- og fritidsaktivitetstilbud som bidrar til god folkehelse, som f.eks å forebygge fysisk inaktivitet, ensomhet og utenforskap.

Mål: Kommunen skal, innenfor kultur, fritid og frivillighetsfeltet, fremme en aktiv og bevisst holdning til FNs bærekraftsmål i produksjon av tjenester og tilbud, så vel som i sin rolle som pådriver, tilrettelegger og samarbeidspartner.

Foto: HL Foto

Kommunens rolle og funksjon

All kommunal aktivitet –og tjenesteproduksjon innen kultur, fritid og frivillighet skal tilstrebe å etterleve følgende:

- Være tilgjengelig
- Være samhandlende og inkluderende
- Bidra med tilrettelegging
- Stimulere og bidra til utvikling
- God kvalitet på tilbud
- Være synlig og tydelig
- Fokus på FNs bærekraftsmål
- Likebehandling
- Være støttende og tilby råd og veiledning
- Bidra med koordinering
- Bidra med kompetansehevingstilbud

Støttefunksjon og administrasjon

Administrasjonen skal ha god kontakt med lag og foreninger, næringsliv, profesjonelle aktører og andre offentlige virksomheter og myndigheter innen kultur, fritid og frivillighetsfeltet.

Administrasjonen skal jobbe for å møte dagens og framtidens behov.

Administrasjonen skal ha god oversikt over tilbudene som finnes i kommunen, og være en støttefunksjon for kommunens innbyggere, og deres ulike initiativ som beriker det kollektive kultur -og fritidstilbudet i kommunen.

MÅL

Administrasjonen skal ha god oversikt over hvilke utfordringer arrangører, lag og foreninger møter i deres virke

Kommunen skal sikre innbyggerne et forutsigbart basistilbud innen ulike kultur -og fritidsaktiviteter

Administrasjonen skal kunne koordinere, utvikle, arrangere, være samarbeidspartner, veilede, hjelpe, støtte og tilrettelegge for et levende og variert kultur- og fritidstilbud for kommunens innbyggere

STRATEGIER/TILTAK

Administrasjonen kaller inn til dialogsmøter med frivilligheten minimum to ganger i året

- Ha en grunnstamme av kommunale kulturtilbud
 - Tilrettelegge for frivillige kultur -og fritidsaktiviteter, og kultur -og kreative næringer
-

Det utarbeides en kommunal frivillighetsmelding for å sikre frivilligheten forutsigbare rammevilkår, avklare roller og forventninger

Tilrettelegging av tilbud

Alle kommunale tilbud skal tilstrebe å være tilrettelagte slik at alle som ønsker å benytte seg av tilbudet skal kunne gjøre dette. Gyldig ledsagerbevis aksepteres på alle kommunale arrangement.

MÅL

Økonomi skal ikke være avgjørende for deltakelse

I størst mulig grad skal kommunale tilbud gis i lokaler som har universell utforming

Lett tilgjengelig informasjon og markedsføring

Synliggjøre behovet for gode kultur -og fritidstilbud tverrsektorielt

Øke fokus på tilrettelegging av tilbud og arrangement som ikke er i kommunal regi

STRATEGIER/TILTAK

- Bevisst prispolitikk, kultur -og fritidskort for barn- og unge
- Framkommelighet for personer med nedsatt funksjonsevne, for synssvake og bruk av teleslynge for de med nedsatt hørsel m.m.
- Jobbe for å sertifisere kommunal kulturproduksjon og arenaer for bruk av tilgjengelighetsmerke³
- Bevisst bruk av klart språk og symboler/infografikk for å gjøre informasjon om tilbud tilgjengelig for flest mulig
- Diskutere konkrete utfordringer, synliggjøre potensiale og muligheter i tverrfaglige møter
- Ha 1 – 2 dialogsmøter med Eldrerådet pr år for å diskutere gode rekrutteringsstrategier og hvordan tilrettelegge tilbud best mulig for seniorer
- Vilkår ved tildeling av kulturmidler å skulle akseptere ledsagerbevis.
- Oppfordre til en bevisst prispolitikk for utjevning av sosiale forskjeller.
- Bidra med råd, veiledning og kompetanseheving for aktører som ønsker å bedre tilretteleggingen av sine tilbud/arrangement
- Samarbeide og tilrettelegge for frivillige arrangører som ønsker sertifisering for bruk av tilgjengelighetsmerke
- Utarbeide rekrutteringsstrategier for senior-deltakelse

Det er ikke alt som kan tilrettelegges godt nok til at alle skal kunne delta. Det vil derfor alltid være behov for egne, skreddersydde formidlingsarenaer og tilbud:

Kompis

Kompis gir et tilrettelagt fritids, aktivitets -og kulturtilbud til mennesker med bistandsbehov. Samarbeidspartnere: omsorgsboliger, NAV, helsesøster, fysioterapi/rehabilitering, verna bedrifter, skole, frivillige organisasjoner, interesseorganisasjoner, idrettskrets og andre.

³ Tilgjengelighetsmerket er en sertifisering for kulturarrangører som har god tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne på sine arrangementer. Tilgjengelighetsmerket skal:

- Bedre tilgjengeligheten på kulturarenaer for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - Tilgjengeliggjøre relevant informasjon for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - Synliggjøre kulturarrangører som har god tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- www.norskekonserterarrangorer.no

Senior – samfunnsressurs og tilrettelegging

I stortingsmeldingen «Leve hele Livet (St.mld 15)» er hovedfokus å skape et mer aldersvennlig Norge, og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til blant annet aktivitet og fellesskap.

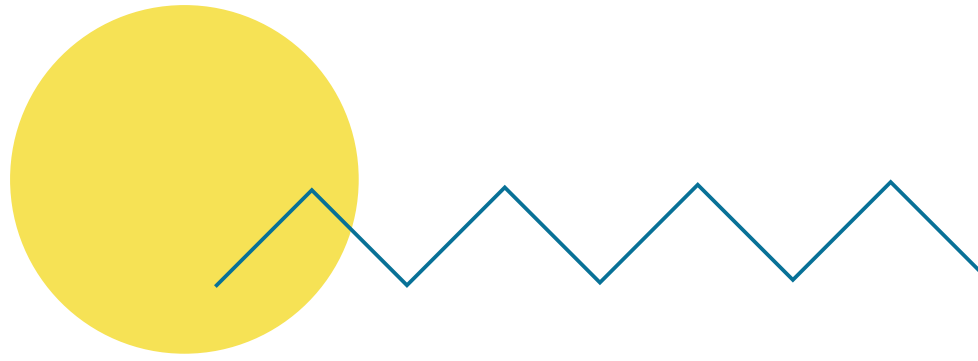
Kommunens eldre er en samfunnsressurs. I planperioden vil det utarbeides gode rekrutteringsstrategier for seniorer til å engasjere seg i frivilligheten i kommunen, og for å delta på aktiviteter som tilbys, både ordinære og tilrettelagte.

Den kulturelle spaserstokken

Den kulturelle spaserstokken sørger for profesjonell kunst -og kulturtilbud av høy kvalitet til eldre. Tilbudet er et samarbeid mellom omsorgssektoren og kultursektoren, og tiltak på institusjonene skal prioriteres.

Videre skal administrasjonen samarbeide med og veilede andre aktører som ønsker å tilby spesielt tilrettelagte tilbud innen ulike grupper som betraktes som mer sårbare som vil komme kommunens befolkning til gode.

Kommunens formidlingstilbud og kommunen som samarbeidspartner

Nome bibliotek

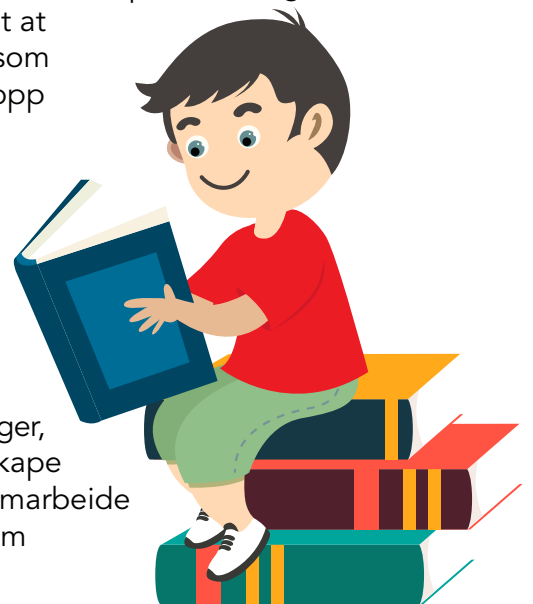
Folkebiblioteket i Nome har to filialer i henholdsvis Lunde og Ulefoss, med administrasjonslokaler på Ulefoss.

I følge revidert biblioteklov (2014) har folkebibliotekene til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og en arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne, legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent. Tjenesten er regulert i lov om folkebibliotek.

Høsten 2019 ble ny nasjonal bibliotekstrategi vedtatt: Rom for demokrati og dannelses. Nasjonal bibliotekstrategi 2020 – 2023. I strategien er fokuset på å utvikle bibliotekene som synlige institusjoner i kommuner, skoler og læringsinstitusjoner. Det er et mål i strategien at bibliotekene skal nå nye brukere med litteratur og lesing, legge til rette for kunnskapsformidling og at bibliotekenes digitale samlinger skal økes. Det er ønsket at bibliotekene og bibliotekarene skal nå frem til flere, også de som ikke selv oppsøker biblioteklokalet. Nome bibliotek vil følge opp biblioteklov og ny strategi i planperioden.

Biblioteket brukes av alle grupper i alle aldre. Noen bruker biblioteket som et studiested, andre for å lese og orientere seg i et bredt medietilbud. Biblioteket er en formell og uformell møteplass. Det er et lavterskeltilbud, gratis og åpent for alle.

Biblioteket er en viktig samarbeidspartner for skoler og barnehager, blant annet viktig for språkopplæring i barnehagen og for å skape leselyst og leseferdigheter for skoleeleven. Biblioteket skal samarbeide med andre kommunale virksomheter og frivillige foreninger om arrangementer og kulturelle opplevelser og være en arena for litteratur og samfunnsdebatt.

MÅL

Drive aktiv formidling, og å være en arena for den offentlige debatt

Ha en aktuell og mangfoldig mediesamling av høy kvalitet

Tilby samlinger og tjenester som sikrer tilgang til litteratur på norsk og andre språk

Ha lett tilgjengelige utlånsmuligheter ved bibliotekfilialene i begge bygdesentra

Være oppdatert på informasjonsteknologi til publikumsbruk

Bidra til at alle kan delta i det digitale samfunnet

Tilby ekstra tilrettelegging for gode bibliotekopplevelser for alle, uavhengig av alder, bakgrunn og funksjonsnivå

STRATEGIER/TILTAK

- Lesestunder, ordførertreff, forfatterbesøk, lesekampanjer, språkkafé og andre relevante tiltak og samarbeid
-

- Styrke innkjøp av media til utlån
-

- RFID-merking av mediesamlingen. Forenkler utlån og hindrer svinn/tap av bøker
-

- Digitale hyller og liknende teknologier som bidrar til økt brukertilfredshet
-

- Tilby kursing i samarbeid med frivillige/eksterne aktører
 - Ha kompetent bibliotekpersonale som kan veilede besøkende
-

- Samarbeid med andre kommunale tjenester og frivillige/eksterne aktører
-

Nome kulturskole – med eleven i sentrum

**NOME
KULTURSKOLE**

I tillegg til grunnskolen og barnehagene er kulturskolen en av de viktigste kulturformidlerne i Nome kommune. Gjennom kulturskolen får et stort antall barn og unge undervisning hver uke innenfor et vidt spekter av tilbud. Kulturskolen har 215 elevplasser fordelt på 4,5 årsverk. Tilbudet omfatter musikk, dans, teater og visuell kunst.

Kulturskolen er et lovpålagt kommunalt tilbud og har sin forankring i Opplæringsloven §13-6. Nome kulturskole sitt tilbud er videre forankret i "Mangfold og fordypning", rammeplan for kulturskolen. Den nye rammeplanen legger opp til et tredelt opplæringsprogram i alle kunstfagene: breddeprogrammet, kjerneprogrammet og fordypningsprogrammet. Opplæringsprogrammene skal tilpasses barn og unges behov og interesser, og bidra til økt deltakelse og mulighet til videreutvikling og fordypning. Med utgangspunkt i denne rammeplanen har kulturskolen en egen lokal fagplan der alle tilbudene og bakgrunnen for disse, er skissert.

Nome kulturskole samarbeider tett med det frivillige kulturliv i Nome, spesielt skolekorpssene. I tillegg til gratis dirigentordning får de fleste skolekorpssmedlemmene instrumentopplæring i kulturskolen. Kulturskolen er med på å drifte "Klassekorpset", et samarbeidsprosjekt mellom grunnskolen, kulturskolen og skolekorpset der alle elever ved 4.trinn i kommunen får opplæring på korpssinstrumenter i skoletiden.

Kulturskolen har også ansvar for Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken i Nome kommune.

MÅL

Kulturskoleutvikling gjennom kulturproduksjon og formidling

Utvikle og synliggjøre kulturskolen som et lokalt ressurs-senter

Kulturskolen skal tilby kunstfaglig tilbud av høy kvalitet i alle kommunale barnehager

Internasjonalt kulturarbeid

Kulturskolen skal gi et godt tilbud til alle barn og unge som ønsker det uavhengig av kulturell- og sosioøkonomisk bakgrunn eller kvalifikasjoner

STRATEGIER/TILTAK

- Nome kulturskole skal være pådriver for store kulturproduksjoner i Nome kommune
 - Det skal legges til rette for en større tverrfaglig produksjon av høy kvalitet hvert 3. år som skaper gode opplevelser og begeistrer kommunens innbyggere. Produksjonen skal være et samarbeid mellom kulturskolen, grunnskolen, frivilligheten og profesjonelle aktører
 - Det skal etableres en arbeidsgruppe mellom grunnskole, barnehage og Nome kulturskole for å sikre en helhetlig og god opplæring i de estetiske fagene i grunnskolen
 - Det skal legges til rette for at kulturskolen kan bruke kompetansen på tvers av virksomheter i kommunen
 - Kulturskolen vil ta initiativ til å etablere en tett og systematisk samhandling med frivilligheten i Nome kommune
 - Det skal arrangeres jevnlig møter og seminarer for å bidra til en god utvikling i skolekorpsset
 - Kulturskolen skal etablere flere tilbud rettet mot voksne og eldre innbyggere
 - Jobbe kontinuerlig med videreutvikling av kulturskolens aktive rolle i DKS, DKSS, UKM og kulturlivet i kommunen generelt
 - Ta i bruk hele kommunen som kulturskolens fremføringsarena
 - Etablere "Den kulturelle sandkassa" i Nome kommune
 - Øremerke midler for å sikre produksjoner til målgruppa
 - Sørge for at alle førskolebarn i Nome kommune får oppleve et systematisk og profesjonelt kunst- og kulturtilbud lokalisert i barnehagene og på profesjonelle arenaer
 - Kulturskolen skal i økt grad benytte seg av muligheter internasjonalt gjennom kunnskapsinnhenting, nettverk og finansiering
 - Kulturskolen skal arrangere en internasjonal dansefestival innen 2022. Festivalen skal være en del av «Kraft-prosjektet»
 - Legge til rette tilbud til elever med nedsatt funksjonsevne
 - Utarbeide gradert elevavgift i kulturskolen
 - Arbeide aktivt for å redusere ventelistene gjennom å oppdatere tilbudene i tråd med faktiske behov
 - Gi alle barn ved SFO-ene minst ett kulturskoletilbud hvert semester – gjenopprette Kulturskoletimen
-

Barn og unge

Barn og unge blir ofte omtalt som en ensartet gruppe. I kommunedelplan for kultur, fritid og frivillighet vil barn og unge få omtale både hver for seg og sammen da de to målgruppene har like store forskjeller i interesser, preferanser og behov som barn og voksne har.

Det offentlige har et særskilt ansvar for barn og unges kulturtilbud. Det handler om muligheter til å utvikle seg på fritiden, til å være fysisk, sosialt og kulturelt aktiv. Det handler om deltakelse, opplevelse, mestring og utvikling. Det handler om å møte andre, bryne seg på andre og utvikle seg i samspill med andre.

Nome kommune har et godt og bredt organisert kultur- og fritidstilbud til barn og ungdom. Alle kommunens kulturenheter har stort fokus på denne aldersgruppen. Kulturskolen, Biblioteket, Ung i Nome og Ulefoss samfunnshus har alle "barn og unge" som hovedmålgruppe, samt Den kulturelle skolesekken (DKS) som ligger innunder Avdeling for Kultur, fritid og folkehelse. Det skal være muligheter for alle å delta og oppleve kultur uavhengig av bakgrunn, økonomi, trosretning, funksjonsevne, kjønn eller familiesituasjon.

Barn

Barns tilgang til kunst og kultur styres i stor grad gjennom foreldrene, i tillegg til det som finner sted som en del av grunnskoleopplæringen. Dette innebærer at barns kulturliv i første rekke er lokalt, og hovedsakelig er et kommunalt ansvar.

Det er i nærmiljøet barn og unge har sin oppvekst, og det er her de gode tilbudene i størst mulig grad bør finnes.

Barnas hjerterom

Barnas hjerterom er et profesjonelt kulturtilbud for barn i barnehagealder og i småskolen og deres familier. Barnas hjerterom har programrekker vår og høst. Et godt kulturtilbud til denne målgruppen er viktig for bostedsattraktivitet. Forestillingene spilles på Ulefoss samfunnshus og i Gamlebanken i Lunde.

MÅL

Tilby kunstfaglig tilbud av høy kvalitet til barn i barnehagealder og i småskolen og deres familier

STRATEGIER/TILTAK

- Utvide tilbudet med flere spillesteder i kommunen, f.eks Villa Lunde og Ulefos Hovedgaard

Den kulturelle sandkassa

Nome kommune ønsker å etablere «Den kulturelle sandkassa», som et nytt mulig trappetrinn på den kulturelle livsfasestigen. Den kulturelle sandkassa skal være et ledd i Nome kommunes tidlige kunst- og kultursatsning på barn og unge. Nome kulturskole skal i samarbeid med barnehagene utarbeide en programplan for hvordan kunstnere, barn og pedagoger, kan jobbe sammen i en kreativ prosess, både i barnehagene og på profesjonelle formidlingsarenaer. De kulturelle uttrykksformene vil omfatte billedkunst, kunst og håndverk, musikk, dans, teater og kulturarv.

Foto: Roar Hushagen

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som bidrar til at elever i grunnskolen får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Målene og prinsippene for arbeidet er nedfelt i St.meld. nr. 38 (2002-2003).

DKS Nome er det lokale rommet i Den kulturelle skolesekken. Den skal hvert år gi alle grunnskoleelever i Nome muligheten til å oppleve kunst og kultur innenfor uttrykkene scenekunst, billedkunst og kunsthåndverk og litteratur.

Tilbudene koordineres og utarbeides av avdeling for kultur, fritid og folkehelse (KFF) og Nome kulturskole. Bruk av lokale kunstnere og kulturelle arenaer vektlegges når tilbudene til utarbeides.

Forebyggende arbeid

Forebygging handler om å kunne identifisere problemer, hva som er årsakene til problemene, og hvordan endre forholdet mellom problemene og årsakene, for å forsøke å unngå eller redusere problemet.

Ofte vil det konkluderes med at problemer er sammensatte og komplekse, uten enkle løsninger. For å sikre barn og unge en trygg oppvekst med gode muligheter for utvikling, tilhørighet og aktiv utfoldelse er det viktig med samarbeid og en tverrfaglig tilnærming.

MÅL

Tidlig innsats og tverrfaglig arbeid for å forebygge at sosiale ulikheter går i arv

Mestring og selvtillit

Tilgjengelighet

STRATEGIER/TILTAK

- Deltakelse i tverrfaglig strategiarbeid: SLT, Tverrfaglig lederteam for barn og unge, ressursgruppa for barn og unge
- Ha fokus på opplevelser av mestring og å bygge selvtillit i aktivitetstilbud til barn og unge
- Ha utstyrssentral med aktivitetsutstyr til gratis utlån
- Sikre barn og unges deltakelse gjennom kultur -og fritidskortet
- Legge til rette for gode tilbud i lokalmiljøet

Ungdom

Aldersgruppa 13- 18 år faller ofte mellom to stoler: ikke barn lenger, men heller ikke helt voksen. Der barns kulturliv langt på vei styres gjennom foreldrene, har de unge større innflytelse over utviklingen av sitt eget kulturliv. Med alderen blir de tryggere på sine egne preferanser, de kan oppsøke kunst- og kulturaktiviteter på egen hånd, og venner blir en viktigere faktor for påvirkning og motivasjon enn familien. Det er derfor viktig at Nome kommune legger til rette for arenaer hvor de unge får medvirke til utviklingen av sitt eget kunst- og kulturtilbud.

Ungdomstilbud og ungdomsmedvirkning

«Ung i Nome», som er samlebetegnelse på det kommunale ungdomstilbudet i Nome, har som mål å sikre åpne, trygge og inkluderende møteplasser for ungdom i alder 13-18 år. Å være på fritidsklubb er en populær aktivitet blant ungdom i kommunen. Utifra Ungdata resultatene, er det tydelig flere ungdom som bruker tilbudet i de minst folkerike kommunene i sammenligning med de mest folkerike. Ungdata resultatene viser også at enkelte grupper ungdom, som fremstår som sårbare når det kommer til folkehelsemessige utfordringer, bruker i større grad fritidsklubbtilbudet. Resultatene viser også at ungdom som går på klubb, har sjeldnere svake vennerelasjoner sammenlignet med ungdom som ikke bruker tilbudet ⁴. Ved å delta i fritids- og kulturtilbud og gjennom å bli inkludert i aktiviteter som gir sosial kontakt og nettverk, kan enkeltpersoner oppleve å høre til og bidra i samfunnet ⁵.

Fritidsklubbene i Nome kommune skal være et sted hvor ungdom kan være med og forme tilbudet selv. Klubbene stiller ikke krav om at brukerne skal ha bestemte holdninger eller ferdigheter. Det blir holdt husmøter to ganger i året hvor all ungdom kan komme med forslag til aktiviteter, tilbakemeldinger og stemme over eventuelle nye vedtak på huset. Fritidsklubbene representerer derfor ikke bare fysiske steder der ungdom møtes, men fokuserer på utviklingen av ungdomskulturen og på utfordringer eller tendenser i ungdomspolitikken.

Nome ungdomsråd

Barn og unges krav til medvirkning er nedfelt i i både FNs barnekonvensjon og i plan og bygningsloven. I den nye kommuneloven er det også lagt inn krav til at alle kommuner skal opprette ungdomsråd. Loven trer i kraft høsten 2019 fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023. Nome kommune ønsker å ivareta ungdommenes medvirkning på en måte som engasjerer ungdommene til deltakelse.

Nome ungdomsråd er det demokratiske høringsorganet for ungdom i kommunen. Ungdomsrådet uttaler seg i politisk saker og fremmer det som er viktig for barn og ungdom i lokalmiljøet til politisk hold.

UKM Nome

Ung Kultur Møtes er et av de største kulturarrangementene for barn og unge i kommunen, og har som mål å være en møteplass hvor ungdom kan skape noe sammen. Man kan vise fram hva man brenner for, eller hjelpe andre å bli sett. Egenaktivitet og mestring står i sentrum, og ungdom selv skal være aktive i alle ledd.

UKM er en viktig arena lokalt og regionalt, hvor unge kan delta med alle slags kulturuttrykk. Kommunen ønsker å videreføre og videreutvikle tilbudet, og legge til rette for større variasjon i kulturuttrykk.

⁴ Andersen, Seland; NOVA notat 1/2019

⁵ Helsedirektoratet 2014

MÅL

Medvirkning

Mestring og utvikling

Gode oppvekstvilkår, trygge rammer

STRATEGIER/TILTAK

- Sikre de unges medvirkning gjennom aktivt Ungdomsrådsarbeid
 - Ha høy grad av ungdomsmedvirkning i utviklingen av ungdomstilbudet
 - Ungdom skal i alle kommunale tilbud og aktiviteter få muligheten til å oppleve mestring og selvtillit
 - UKM skal videreutvikles som ungdommenes egen kulturformidlingsarena hvor de selv står for innhold og produksjon
 - Sikre attraktive og trygge sosiale arenaer og møteplasser i kommunen
 - Trygge og tydelige voksenressurser
 - Kunne tilby et variert og oppdatert kultur- og fritidstilbud, følge med på trender
 - Gode lokalmiljøer
 - Lavterskeltilbud både for hverdag og i ferier
-

Nome kino

Nome kino skal gi en god kino-opplevelse for alle. Det skal være god kvalitet på bilde, lyd, sittekomfort, billettsystem og kiosk-tilbud. De ansatte skal ha god kompetanse og det skal tilstrebes å programmere slik at det favner flest mulig interessegrupper.

Nome kino skal legge til rette for samarbeid med frivillige og private organisasjoner, foreninger, klubber og ildsjeler, andre kommunale tjenester og eksterne institusjoner.

MÅL

Ha ukentlige filmtilbud til barn og unge

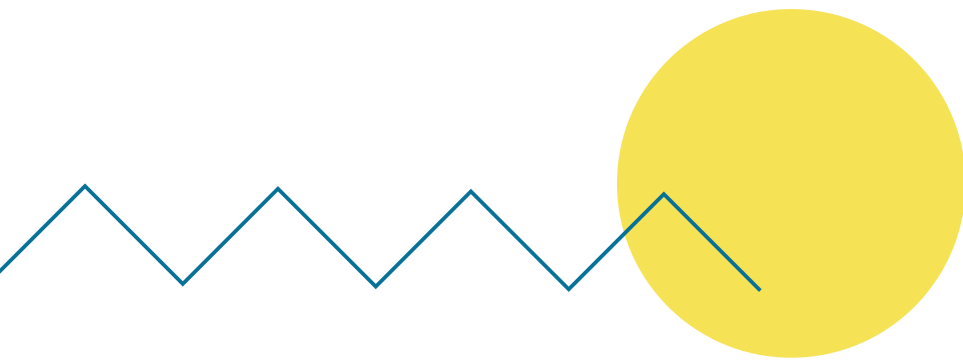
Økonomi skal ikke avgjøre muligheten for gode kinoopplevelser

Tilby«kino på etterspørsel»

Fremme filmglede og filminteresse blant kommunens befolkning

STRATEGIER/TILTAK

- Minst ett filmtilbud til barn og unge hver søndag
 - Holde et moderat prisnivå, spesielt på familiefilmer
 - Akseptere kommunens kultur -og fritidskort
 - Tilby kino på dagtid i samarbeid med andre kommunale tjenester, frivillige lag, klubber, foreninger og organisasjoner m.fl.
 - Være pådriver for å realisere muligheter for samskapning med eksterne, frivillige aktører og andre
 - Legge til rette for lokale filmskapere
 - Samarbeide med lokale filmklubber og andre aktuelle samarbeidpartnere
-

Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Nome kommune har et mangfold av lag og foreninger som driver med idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Visjonen er: Aktiv sammen! – en visjon som speiler ønsket om å kunne tilrettelegge for aktive valg, og til fellesskapet idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet ofte bidrar til.

I Nome blir de fleste anleggene eid av lag, foreninger eller private, som da også har ansvaret for driften og administreringen av disse anleggene. Kommunen eier anlegg i forbindelse med skolene. Nome har mange frilufts- og friområder som innbyggerne kan ta i bruk.

For området idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet er det viktig å satse på gode og varierte tilbud av høy kvalitet, god anleggsdekning og god standard på anlegg. Det må være fokus på både bredde og utvikling, mestring og muligheter, lavterskeltilbud og et fokus på tilgjengelighet og muligheter for deltakelse uavhengig av alder, bakgrunn og funksjonsnivå.

Det skal satses på gode friluftslivsmuligheter i form av turer, stier, skilting og tilrettelegging, både i nærmiljø og i større friluftslivsområder.

For å sikre, og å videreutvikle et rikt utvalg av tilbud, er det viktig at kommunen innehar en støttefunksjon for frivilligheten, og at det samarbeides godt, både mellom frivillige lag, og mellom kommunen og frivilligheten. Feltet ivaretas i egen kommunalplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet (2015 – 2020). Revidering av planen starter høsten 2019 i samarbeid med frivilligheten.

Kultur –og idrettsbygg

Arenaer og anlegg er premissleverandører for å skape og formidle kultur –og fritidsaktiviteter. Nome kommune drifter to kommunale kulturhus: Ulefoss samfunnshus, og Gamlebanken i Lunde. I tillegg er det kommunale formidlingsarenaer tilgjengelig i kulturskolen sine lokaler på Holla 10-årige skole. Bibliotekets begge filialer er også arenaer for mindre kultur- og fritidsarrangement.

Ringsevja Bo -og Servicesenter, Nome sjukeheim og Lundetunet Aktivitetssenter er viktige kultur -og fritidsarenaer for ulike interesseorganisasjoner og grupper i kommunen. Lunde 10-årige og Holla 10-årige er også kommunale arenaer som kan benyttes til kultur- og fritidsaktiviteter.

Av kommunale idrettsbygg så er det en flerbrukshall i begge bygdesentraer, henholdsvis Lundehallen og Ulefosshallen, i tillegg til flere mindre gymsaler og svømmebassenget på Dagsrud.

Det er mange private kultur- og fritidsarenaer i kommunen, både etablerte og steder i utvikling, større kulturarenaer, klubbhus og idrettsparker, og mindre kulturarenaer, foreningslokaler og nærområder for løkkefotball.

Det er avgjørende for det levende og varierte kultur –og fritids- livet i kommunen at det finnes en kombinasjon av kommunale og private formidlings –og aktivitetsarenaer av god kvalitet. Etter mange år med oppbygging av privat initierte klubbhus og istandsetting av kulturarenaer og idrettsparker, er det god dekning av kunst, kultur, fritids –og idrettsarenaer i kommunen. Framover vil utfordringene mest sannsynlig være knyttet til drift og vedlikehold framfor behov for nye formidlingsarenaer. Innenfor idrettsområdet kan det allikvel dukke opp behov for nye arenaer ettersom nye idretter –og aktivitetstrender oppstår. Dette følges opp i kommunalplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, og dens tilhørende handlingsprogram.

MÅL

Ha formålstjenlige, kommunale arenaer for basistilbud innen kultur

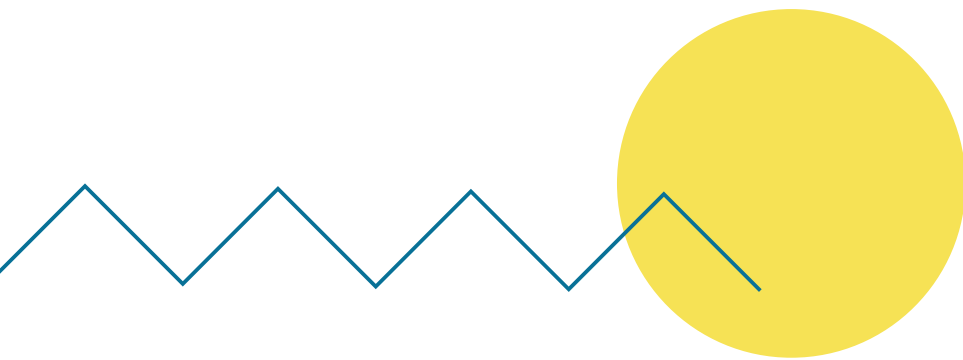
Tilrettelegge for et variert tilbud av private arenaer for kultur -og fritidstilbud

Nye målgrupper

Jobbe for universell tilrettelegging på alle kommunale kultur -og fritidsarenaer

TILTAK

- Drifte og utvikle Ulefoss samfunnshus for å kunne tilby egnede lokaler for utøvelse og formidling av profesjonell kunst, teater, utstillinger, foredrag og større produksjoner som ikke kan tilbys på private kulturarenaer
- Drifte og utvikle Gamlebanken i Lunde som kommunens ungdomshus, og tilrettelegge for mindre kultur/teaterforestillinger for barn
- Legge til rette for lokale kulturproduksjoner og besøk fra profesjonelle aktører
- Ha god kompetanse innen lyd og lysproduksjon
- Ha et godt utvalg av utstyr som kan leies av private aktører
- Tilby kompetanseutvikling, råd og veiledning for kultur -og fritidsarrangører
- Tilrettelegge for gode samarbeid ved god kommunikasjon, samkjøring og informasjonsutveksling
- Unngå opplevelsen av konkurranse mellom kommunale og private tilbud ved god, tydelig og tidlig dialog
- Utarbeide og holde oppdatert tilgjengelig informasjon om de ulike kultur - og aktivitetsarenaene som finnes i kommunen, kontaktinformasjon, hva de inneholder og hva de kan brukes til
- Jobbe strategisk og aktivt inn mot foredrags -og konferansemarkedet for økt aktivitet. Nome ligger midt i det nye storfylket Telemark-Vestfold.
- Teleslynge
- Tiltak for svaksynte
- Infografikk og klart språk i markedsføring og informasjon
- Tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne
- Sertifisere kommunale og frivillige arrangører med tilgjengelighetsmerket

Kulturarv

Nome kommune har en rik kulturhistorie, og et stort spekter av kulturminner og kulturmiljøer. Kulturarven kan ha betydning for samfunnets historie lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. De store historiske fortellingene i Nome inkluderer blant annet Telemarkskanalen, bonde- og husmannskultur, industrikultur –og industrihistorie, herregårds –og arbeiderkultur og gründerhistorie. Kulturarven har sin egen verdi, men kulturarven kan også være et verdiskapingsgrunnlag for næringsutvikling, i tillegg til å kunne bidra til stedsutvikling og turisme.

MÅL

Nome kommune skal bevare, forvalte, formidle, og skape nye verdier i kulturarven

TILTAK

- Vedta kulturminneplan med handlingsprogram
- Aktivt bruke kulturarv i formidling, nærings -og stedsutvikling
- Lokalhistorisk kulturarv formidlet til barnehager og skoler
- Utvikling og bruk av kulturarv
- Tilrettelegge for frivillig arbeid innen kulturarv, formidling-og vern

Museum

Nome kommune er vertskommune for et museum. Telemark Museum er en sentral kulturaktør i Nome kommune og forvalter et av kommunens nasjonalt betydelige kulturminner, Ulefos Hovedgaard, i tillegg til Aall-arkivet, som er et av ca 100 arkiver på Norges dokumentarv. Ulefos Hovedgaard er en av kommunens store kulturarv-attraksjoner som både tilreisende og lokalbefolkning benytter. Det utføres visninger på Hovedgaarden, store sommerkonserter og kulturskole-arrangement i tillegg til museets egne aktiviteter.

I 2019 ble det igangsatt en nasjonal undersøkelse om museumsbruk i Norge: hvem de besøkende er, hvor ofte de besøker et museum, og hva slags inntrykk museumsbesøket etterlater hos den enkelte. Undersøkelsen skal presenteres i 2021 og gjennomføres i forbindelse med en ny stortingsmelding om museer som er på trappene. Som vertskommune har Nome et ansvar for å følge opp undersøkelsen og den kommende stortingsmeldingen i planperioden for å sikre god utvikling innen museumsformidlingen i kommunen.

MÅL

Nome kommune skal være en aktiv museumsvertskommune

TILTAK

- Følge opp Museumsbruk-undersøkelsen som er igangsatt
- Følge opp statlig museumspolitik (kommende stortingsmelding om museer)
- Tilrettelegge for samarbeid mellom Telemark Museum og andre aktører, kommunale og frivillige

Kultur, profesjonalitet og næring

Kultur og kretaiv næring er et stort potensiale for kommunen. Kulturproduksjon kan ha en økonomisk verdi og betydning, både i form av omsetting av varer og tjenester, og som grunnlag for næring og reiseliv. Kultur og kreativ næring er viktige prioriteringsområder for lokal stedsutvikling og attraktivitet.

Nome kommune skal være pådriver og tilrettelegger for profesjonell kunst – og kulturproduksjoner, og være en god vertskommune for utvikling av kultur og kreativ næring.

MÅL

Nome kommune skal jobbe for utviklingen av bærekraftige kultur – og kreative næringer

Nome kommune skal tilrettelegge for profesjonell kulturproduksjon

STRATEGI

KRAFT-prosjekt 2018 - 2021

- Tilby egnede lokaler og oppdatert utstyr for profesjonell kunst- og kulturproduksjon
- Veilede, tilrettelegge og bidra til kompetanseheving innen kultur- og fritidsfeltet
- Synliggjøre stipend- og tilskuddsordninger

Kulturbasert nærings- og stedsutvikling: KRAFT 2018 – 2021

Kultur og kulturarv som Ressurs for Arbeidsplasser, Fortjeneste og Tilhørighet. KRAFT er Nomes bidrag inn i Eus North Sea Programme: CUPIDO; Culture Power, Inspire to develop rural areas.

KRAFT er et tre-årig internasjonalt prosjekt hvor hensikten er å knytte kultur, kulturarv, fortjenestepotensial og næringsutvikling sammen i en symbiose som vil bidra til robuste og bærekraftige mindre bedrifter innen kulturfeltet. Prosjektet skal blant annet se på hvordan stedets kulturarv kan kobles sammen med eksisterende næringer, og hvordan samarbeid mellom ulike kulturaktører kan bidra til en sterkere kulturnæring som alle de involverte vil nyte godt av. Prosjektet vil ta lærdom fra liknende prosjekter i de andre deltakerlandene, i tillegg til at en av prosjektets lokale samarbeidspartnere er USN og reiselivsstudiet.

Mulige KRAFT-knopper som vil springe ut av prosjektet kan være folkehelseiltak og stedsutviklingstiltak.

Foto: HL Foto

Virkemidler

MÅL

Planlegging for suksess

Formidling

Penger

TILTAK

God ressursbruk til rett tid. Bruke de ressurser som er tilgjengelige på best mulig måte; personale, kompetanse, lokaler, arenaer, økonomi

- Utvikle intern informasjonsstrategi som tilrettelegger for god informasjonsflyt mellom ulike fagområder for skape gode synergier, kompetanseoverføring og samarbeid
- Utvikle ekstern informasjonsstrategi : hvordan synliggjøre tilbud og muligheter, hvordan sikre god informasjonsflyt og enkle samarbeidskanaler

- Ha en oppdatert oversikt over tilskuddsordninger som lag og foreninger kan søke på, med informasjon om kriterier for søknaden og søknadsprosessen
- Sikre i budsjetter en årlig pott med kulturmidler til fordeling